

znesku so tudi potrebe društev, akcij, in ustanov občinskega značaja in sicer:

	1974	1975
ZKPO	120.000	161.000
Društva v KS	190.000	75.263
investicijsko vzdrževanje	110.000	167.428
muzejska zbirka		
NOB	—	26.000
Bežigradski mladinski teden	—	20.000
Skupaj:	420.000	637.428

TELESNA KULTURA

S konstituiranjem temeljnih telesno kulturnih skupnosti so prvič podane osnove za načrtni razvoj telesne kulture.

Sredstva, ki so jih naši delovni ljudje združili za razvoj telesne kulture, je potrebno usmeriti predvsem v realizacijo programov, ki vsebujejo akcije, katerih namen je predvsem približati in vključiti v telesno kulturo in športno rekreativno dejavnost čimvečje število občanov vseh starosti iz različnih sredin.

Programi morajo vsebovati predvsem določeno število akcij, ki bodo zajele veliko število občanov. Zato pa je seveda potrebno zagotoviti določene pogoje, predvsem potrebne objekte in vadbene prostore. Prav glede športnih objektov, njihove izgradnje in vzdrževanja, pa smo v naši občini povsem deficitarni. Če bomo hoteli rešiti ta najbolj pereč problem, bo potrebno poleg rednega zbiranja sredstev iz osebnih dohodkov za funkcionalno dejavnost v telesni kulturi združevati tudi določena sredstva za izgradnjo in ureditev rekreacijskih centrov in

PREDLOG

Smernice gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane

v letu 1975 in neposredne naloge

Pred delovnimi ljudmi in občani Ljubljane so v letu 1975 izredno pomembne naloge. V ospredju naših naporov bodo predvsem prizadevanja v boju za stabilnejše gospodarske razmere, v katerih vidimo tudi največje zagotovilo za uresničevanje načrtovanega gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane in širše slovenske in jugoslovanske skupnosti.

Najučinkovitejši pristop k uresničevanju teh nalog bo zagotovljen tako, da si bomo v največji meri prizadevali

posameznih športnih objektov, med njimi tudi nekaj pokritih zaradi klimatskih razmer, ki onemogočajo kontinuirano telesno vadbo na prostem.

Za uresničevanje množičnih akcij v letu 1975 je namenjeno 235.500 din od tega pa največ za akcijo »Naučimo se plavati« ter za množične izlete na smučeh in organizacije smučarskih tečajev.

Sredstva namenjena množični telesni kulturi pa poleg sredstev za množične akcije zajemajo še sredstva za občinska sindikalna prvenstva (68.000) ter šolsko športno dejavnost na osnovnih in srednjih šolah ter akcije ŠSD (225.000 din).

Posredno pa zadovoljujejo potrebe množičnih oblik telesne kulture tudi sredstva namenjena za investicijsko ter tekoče vzdrževanje objektov (1.745.000 din)

V skupnih sredstvih, namenjenih za telesno kulturo v letu 1975 v znesku 10.653.000 din je največji delež sredstev namenjenih tekmovalnemu športu oz. programu osnovnih organizacij. Delež le-teh v skupnih sredstvih je 38 odstotkov.

Sredstva, namenjena investicijskemu in tekočemu vzdrževanju objektov, prispevek mestni TKS Ljubljana in republiški TKS ter obvezne rezerve pa predstavljajo 57 odstotkov skupnih sredstev namenjenih za telesno kulturno dejavnost v letu 1975.

Pozitivna je težnja, da se več naporov in sredstev usmeri v sindikalna prvenstva v različnih športnih zvrsteh, ker le-te zajemajo zelo velik del zaposlenih občanov in je to tudi najboljša oblika množične telesne kulture.

Potrebno bo storiti in vložiti še večje napore in sredstva v popularizacijo in organizacijo te oblike telesne kulturne dejavnosti.

upravnih osnovah opredelila naš nadaljnji razvoj.

Razen uresničevanja nalog, ki stoje pred ljubljanskim gospodarstvom, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi dejavniki, zahteva razvoj Ljubljane v letu 1975 odločno akcijo uresničevanja za naslednje

PREDNOSTNE NALOGE

1. Nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih združenega dela.
2. Gospodarstvo bo skladno z zvezno in republiško resolucijo ter občinskimi smernicami ob bolj ekonomičnem gospodarjenju, ob večjem izvozu nadaljevalo dinamično rast. Skrbelo bo za zvišanje produktivnosti, za večjo reproduktivno moč, za izdelavo kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih programov ter za uvajanje domačih inovacij. Realni družbeni proizvod se bo v prihodnjem letu povečal za najmanj 7 odstotkov, produktivnost za najmanj 4 odstotke ter zaposlenost za največ 3 odstotke.
3. V stanovanjskem gospodarstvu moramo, ob usklajenih razvojnih programih stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, dokončati najmanj 3500 stanovanj.
4. Leto 1975 bo prvo leto uresničevanja 10-letnega programa izgradnje cest v Ljubljani. Zato je treba združevati sredstva in sicer: 3,5 odstotkov ostanka dohodka TOZD gospodarstva, 50 odstotkov prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter 50 odstotkov pristojbin od registracije motornih vozil.
5. Za področje komunalnega gospodarstva se morajo organizirati komunalne interesne skupnosti, ki bodo bistveno vplivale na podružbljanje in spremembo odnosov med nosilci in porabniki komunalnih storitev. Integracijske procese, začete v letu 1974 je potrebno poglobljati in nadaljevati, še posebej na področju gospodarjenja z zemljišči.

GOSPODARSTVO

Gospodarska gibanja v letu 1974

Gospodarstvo se je v letu 1974 ob močni inflaciji stroškov razvijalo hitreje kot je bilo predvideno.

Celotni dohodek se je povečal za 44 odstotkov*, število zaposlenih pa za več kot 4 odstotke. Kljub temu, da je dohodek rasel počasneje od prometa, se je družbeni proizvod povečal več kot je bilo predvideno. K temu je v precejšnji meri prispevala industrija, ki je dvignila količinski obseg proizvodnje kar za 13 odstotkov. Produktivnost dela se je povečala za 4 odstotke, to je toliko, kot je bilo predvideno.

Po lanskem padcu realnih osebnih dohodkov so bili leti v letu 1974 za 1,5 odstotka višji. To pomeni, da so se nominalni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 26 odstotkov,

za uveljavljanje takih odnosov, kot jih opredelujeta ustavni sistem in idejno-politična usmeritev zveze komunistov. Izpolnitev dogovorjenih nalog in ciljev bo odvisna od zavzete, skrbne, odločne in zavestne akcije ter ustvarjalne zavzetosti vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organizacij, združenj in skupnosti. Zato si moramo vsi prizadevati, da bomo uresničili te smernice, prav tako pa tudi oblikovali koncepte dolgoročnega razvoja in srednjeročnega plana, ki bosta na samo-

Najpomembnejši kazalci gospodarskega razvoja v letu 1974 so v primer-

javi s smernicami za ta razvoj naslednji:

	Prognoza		Realizacija (ocena)	
	1974	1973	1974	1973
Nominalni družbeni proizvod	26		33	
Realni družbeni proizvod	5		8	
Fizični obseg industrijske proizvodnje	9		13	
Število zaposlenih v družbenem sektorju	2,5		4,7	
Produktivnost dela	4		4	
OD na zaposlenega	20		26	
Realni OD na zaposlenega	0		1,5	

Takšen dinamičen razvoj gospodarstva pa ni bil ekonomičen, ker s povečanjem obsega poslovanja delež stroškov na enoto ni padel, ampak je rasel.

* Viri podatkov za oceno realizacije: Zavod za plan, statistiko in cene SDK, Zavod SRS za statistiko.

Sorazmerno visoka gospodarska rast je imela v letu 1974 tudi negativne učinke, ki se odražajo predvsem v zaostajanju rasti dohodka za rastjo celotnega dohodka. Gospodarstvu je ostalo v letu 1974 relativno manj sredstev za reprodukcijo, kot v prejšnjem letu. Manjša reprodukativna moč gospodarstva pa je v Ljubljani še toliko bolj kritična, ker so osnovna sredstva, zlasti oprema, zastarela. Vlaganja v modernizacijo so bila v preteklih letih namreč veliko preskromna glede na potrebe po modernejši tehnologiji na vseh gospodarskih področjih. V letu 1974 so se investicijske naložbe v osnovna sredstva sicer precej povečale, vendar so se sredstva vlagala v manjše, po delovnih organizacijah razdrobljene investicije. Do združevanja sredstev za zahtevnejše, gospodarsko donosnejše investicije na območju Ljubljane skorajda ni prišlo.

Zastarela tehnologija in organizacija imata za posledico, da se je tudi v letu 1974 nadaljevalo ekstenzivno zaposlovanje. Od nekaj manj kot 5.000 na novo zaposlenih v gospodarstvu, je bilo skoraj polovico pol ali nekvalificiranih delavcev. Ta proces slabša kadrovska strukturo v gospodarstvu, ima pa seveda še druge negativne posledice.

Dinamično rast gospodarstva je spreminjalo tudi slabšanje likvidnosti. Terjatve in dolgovi naraščajo, toda ljubljansko gospodarstvo še vedno v večji meri kreditira kot dolguje. Likvidnost sicer še ni kritična, vendar že otežuje poslovanje.

Integracijski procesi, ki bi pospeševali racionalno delitev dela, skupno planiranje, združevanje sredstev za razvoj proizvajalnih sil, skupni marketing in skupno raziskovalno dejavnost, še niso prav zaživeli. V letu 1974 so se v Ljubljani združevale v glavnem organizacije združenega dela znotraj istih gospodarskih področij.

Izhodišča gospodarskega razvoja 1975

Gospodarstvo pričakuje leto 1975 v težjih domačih in mednarodnih pogo-

jih poslovanja. Tako so razmere na domačih in tujih tržiščih še vedno nestalne, reprodukativna sposobnost gospodarstva je slabša, reprodukcijski material in energija sta dražja, obvez-

LJUBLJANA

	Realizacija			v odstotkih	
	plana	Plan	Plan		
	1974	1975	1975		
	1973	1974	1974		
Nominalni družbeni proizvod	38	34	81		
Realni družbeni proizvod	8	7	6-6,5		
Fizični obseg industrijske proizvodnje	13	9	7		
Število zaposlenih v družbenem sektorju	4,7	3,0	3,0		
Produktivnost dela	4,0	4,0	3,0		
Življenjski stroški	24	27	23		
OD na zaposlenega	26	28	24		
Realni OD na zaposlenega	1,5	1	1		

Realni družbeni proizvod bo ob ekonomičnejšem poslovanju rasel nekoliko počasneje kot v letu 1974, vendar hitreje kot v Sloveniji. Fizični obseg industrijske proizvodnje se bo povečal relativno manj kot leta 1974 in več kot v Sloveniji.

Z naložbami in modernizacijo pričakujemo, da se bo postopno zmanjšalo ekstenzivno zaposlovanje, zato predvidevamo nekaj počasnejšo rast zaposlovanja kot v preteklih letih.

Realni osebni dohodki na zaposlenega bodo za 1 odstotek večji. Glede na predvideno rast življenjskih stroškov pomeni to 28 odstotno povečanje nominalnih osebnih dohodkov na zaposlenega.

Prednostne naloge gospodarstva

Za prognozirani gospodarski razvoj bodo samoupravljalci v temeljnih organizacijah združenega dela:

1. se nadalje krepili samoupravne odnose v združenem delu, razvijali in izpopolnjevali sistem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja;
2. izdelali akcijske programe, v katerih bodo zajeli tiste naloge, s katerimi bodo izboljšali ekonomičnost poslovanja in produktivnosti;
3. še v večji meri pospeševali vključevanje v mednarodno delitev dela,

nosti za združevanje sredstev za infrastrukturne objekte so povečane.

V letu 1975 je potrebno pospeševati pozitivna gospodarska gibanja iz leta 1974, to so dinamično rast, naraščanje produktivnosti in večanje investicijskih naložb, ki bodo zagotovile sorazmerno hitre in učinkovite gospodarske učinke.

Dinamična gospodarska rast pa mora biti ekonomična, zato je potrebno dosledno izvajati stabilizacijske ukrepe in s tem tudi soustvarjati pogoje za ustalitev tržnih razmer.

Ljubljansko gospodarstvo se bo v letu 1975 razvijalo v glavnem v okviru predvidene dinamike zveznih in republiških prognoz. Ob sorazmerno stabilnejših pogojih gospodarjenja in nadaljnji dinamični rasti gospodarstva, predvidevamo z upoštevanjem strukture in specifičnosti ljubljanskega gospodarstva za leto 1975 naslednji razvoj:

povečevali izvoz in zmanjševali uvoz reprodukcijskega materiala s preusmeritvijo na domače surovine. Povezovali se bodo za skupni nastop in poslovno sodelovanje na tujih trgih, še posebej z nevrščenimi deželami;

4. pri delitvi dohodka upoštevali velike potrebe po modernizaciji gospodarstva in povečali delež gospodarstva v dohodku. Istočasno bodo skrbeli za nagrajevanje delavcev po delu in rezultatih dela;
5. pospeševali smotrne integracijske procese v enotnem jugoslovanskem prostoru in v vseh fazah družbene reprodukcije: proizvodnja, predelava, promet, potrošnja, znanost. Pospeševali bodo proizvodnjo domačih surovin s skupnimi naložbami in drugim poslovno tehničnim povezovanjem.

Da bi dosegli te osnovne cilje bodo

- a) samoupravljalci:
 - dosledno izvajali stabilizacijske ukrepe;
 - ob večji ekonomičnosti poslovanja nadalje povečevali obseg proizvodnje in storitev;
 - povečevali produktivnost z uvajanjem modernejših tehnoloških postopkov in zmanjševanjem ekstenzivnega zaposlovanja;
 - zmanjševali delež stroškov na enoto proizvoda z boljšo organizacijo dela, racionalnejšo porabo materi-

ala, večje izrabo obstoječih zmogljivosti, s hitrejšim uvajanjem novih tehnologij in z zmanjševanjem stroškov neproduktivne rešitve;

- združevali sredstva za zahtevnejše naložbe v Ljubljani, tako da bo v večji meri možno aktivirati tudi domače in tuje kredite;
- Ljubljanska banka — podružnica Ljubljana bo še v večji meri kot doslej uveljavljala načela selektivne kreditne politike pri kreditiranju gospodarskih investicij. Pri ugotavljanju prioritete bo upoštevala predvsem tiste investicijske naložbe, ki bodo pospeševale proizvodnjo in izvoz, dajale hitre kapitalne efekte ob maksimalno možni porabi domačih surovin in angažiranju strokovnih delovnih moči;
- združevali sredstva za zadovoljevanje potreb družbenega standarda delavcev v okviru krajevnih skupnosti;
- združevali 3,5 odstotka ostanaka dohodka za uresničitev desetletnega programa izgradnje cest v Ljubljani;
- izboljševali kadrovske strukture v smislu skienjenega družbenega dogovora o kadrovske politiki v Ljubljani;
- izboljšati likvidnost s selekcijo kupcev in redno izterjavo računov ter s preusmerjanjem glede na povpraševanje na trgu;
- kot osnovni nosilci planiranja izdelali srednjeročne planske lastnega razvoja za leto 1976 in 1980 ter koncepte dolgoročnega razvoja in se vključili in koncipirane družbenega plana gospodarskega in družbenega razvoja občin in mesta;
- skrbeli za čistejšo ozračje in zdravo okolje z vlaganji v čistilne naprave in z neposrednim sodelovanjem pri uresničevanju sanacijskega programa za izboljšanje onesnaženega ozračja;
- skrbeli za varnost pri delu in pospeševali preventivno zdravstveno varstvo in s tem zniževali neproduktivne stroške;
- novozaposlenim zagotavljali primeren stanovanjski standard;
- s področja gostinstva skupno z Gospodarsko zbornico izdelali kategorizacijo gostinskih obratov in posebej opredelili obrate družbene prehrane;

b) družbeno-politične skupnosti in medobčinski odbor Gospodarske zbornice SRS:

- ukinjale ostanke administrativnega urejanja družbenih odnosov in pospeševale družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje o skupni porabi, delno pa tudi v splošni porabi;
- zagotovile, da bosta skupna in splošna poraba rasli počasneje kot družbeni proizvod v skladu z »Resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975«.
- zahtevale ob tako limitirani skupni in splošni porabi od vseh porabnikov skrajno varčevanje ter zavestno odrekovanje v korist večje reproduktivne sposobnosti gospodarstva;
- pospeševale skupno z medobčinskim odborom Gospodarske zbor-

nice SRS družbeno koristne integracije, zlasti na področjih, ki so najbolj pomembna za občane;

- za boljšo preskrbo občanov zlasti s kmetijskimi pridelki bo izvršni svet skupščine pobudnik skupaj z delovnimi organizacijami s področja kmetijske, živilske industrije in trgovine za izoblikovanje koncepcije preskrbe Ljubljane;
- s selektivno davčno politiko in zagotovitvijo poslovnih prostorov v novih stanovanjskih soseskah bodo občine pospeševale razvoj deficitarne storitvene obrti in gostinstva in na ta način omogočile tudi zaposlitev zdomcev;
- spremljale gospodarska gibanja in v sodelovanju s službo družbenega knjigovodstva vzpostavile tako operativno evidenco, ki bo omogočila pravočasno ukrepanje pri tistih delovnih organizacijah, ki poslujejo na meji rentabilnosti ali z izgubo;
- si prizadevale za zdravo okolje občanov.

URBANIZEM

V skrbi za smotrni urbanistični razvoj Ljubljane bo potrebno pri snovanju in izdelavi prostorskih in urbanističnih dokumentov v večji meri kot doslej izhajati iz kompleksnega poznavanja in reševanja družbene problematike, socialnega in ekonomskega razvoja mesta, ob upoštevanju dinamične gospodarske rasti in življenjske ravni občanov. Naloge s področja urbanizma bodo v letu 1975 temeljile predvsem na že pripravljenih programskih dokumentih dolgoročnega razvoja Ljubljane in pa izhodiščih za izdelavo srednjeročnega plana 1976—1980. Operativno delo strokovnih urbanističnih služb in družbenih dejavnikov bo moralo biti zasnovano na izdelavi takih konkretnih urbanističnih in prostorskih dokumentov, ki bodo občanom predstavili konkretne predloge za uresničitev nalog v srednjeročnem obdobju 1976—1980 kot prve etape dogoročne perspektive razvoja Ljubljane.

Pri tem je treba utrjevati načelo, da se na nivoju skupščine mesta usklajujejo in sprejemajo prostorsko-planski dokumenti, ki naj dajo vsebino prostorskega urejanja Ljubljane kot celote, na občinskem nivoju pa konkretni zazidalni načrti, ki naj dobe vsebino operativnih planov uresničitve razvojnih prostorskih usmeritev, ki so podani s temeljno urbanistično dokumentacijo.

Za uresničitev nakazanih globalnih nalog bo na področju urbanizma v letu 1975 potrebno predvsem:

1. Organizirati mestne in občinske strokovne urbanistične službe, Ljubljanski urbanistični zavod in strokovne službe pri drugih institucijah tako, da bo zagotovljen odločujoč vpliv delovnih ljudi in občanov na zasnovi in spremljanje razvojne-planske in konkretne urbanistične dokumentacije. Odločujoč vpliv delovnih ljudi na področju urbanizma naj se uveljavlja predvsem z njihovim sodelovanjem v samoupravnih interesnih skupnostih v skupščinah občin in skupščini mesta.

2. Na osnovi družbeno sprejetega dolgoročnega koncepta razvoja Ljubljane naj bo izdelan strokovni predlog noveliziranega generainega urbanističnega plana in se ga predloži v javno razpravo.

3. Skupščine občin in mesta Ljubljane bodo zagotovile sredstva, da bo ljubljanski grad zaščiten pred nadaljnjim razpadanjem.

Poleg nakazanih globalnih nalog bo potrebno še:

- da LUZ pripravi valorizacijo industrijskih con s predlogom etapne izgradnje teh površin;
- da LUZ pripravi predlog potrebnih lokacij za gradnjo samskih domov;
- da strokovne mestne in občinske urbanistične službe v sodelovanju z drugimi zavodi, institucijami in društvi pripravijo predlog urbanističnih norm in kriterijev za gospodarjenje s prostorom in njegovo izrabo;
- da postane izvršni svet skupščine mesta Ljubljane skupaj s skupnostjo za varstvo okolja pobudnik za sprejem konkretnih ukrepov za preprečevanje novih in sanacijo obstoječih onesnaževalcev okolja, zlasti zraka, podtalnih voda in zelenih površin;
- občinske skupščine bodo v sodelovanju z mestno skupščino in družbenopolitičnimi organizacijami sprejele ukrepe za ureditev problematike nedovoljenih gradenj in njihovo preprečevanje;
- občinske in mestna skupščina bodo sprejele urbanistične ukrepe za dokončno uskladitev obvoznice z obstoječo urbanistično dokumentacijo.

PROMET IN CESTE

Prometna situacija Ljubljane, sprejete odločitve o izgradnji cest po 10-letnem programu ter zaključki iz razprav o ugotovitvah prometne študije, bodo terjali takojšnje ukrepe na področju javnega prometa v mestu.

Osnovne naloge v letu 1975 so:

1. Pričetek realizacije I. etape 10-letnega programa izgradnje cest z začetkom izgradnje Karlovskega mostu, rekonstrukcijo Prešernove, Celovške in Drenikove ceste.
 2. Nova skupnost za ceste in promet mora postati nosilec vseh nalog na področju izgradnje in vzdrževanja cestnega omrežja.
 3. V skladu z 10-letnim programom izgradnje cest je treba izdelati etapni program vsebinske, zazidalne in prometne razbremenitve središča mesta skladno s policentričnim razvojem mesta in ljubljanske regije.
- Za uspešen potek teh osnovnih in odločujočih nalog s področja ureditve prometa v Ljubljani bo potrebno še:
- sporazumno z občinami zagotoviti boljše odvijanje javnega potniškega prometa, ki mora dobiti prednost pred osebnim prometom;
 - sistem semaforizacije je treba dograjevati v skladu z 10-letnim programom, s tem da se v večji meri upošteva potreba pešcev in kolesarjev ter doseči maksimalno pro-

metno propustnost. Ob tem je treba uveljaviti take ukrepe, ki bodo zagotavljali racionalno uporabo cestnih in parkirnih površin ter varnosti prometa in pešcev;

- zagotoviti je treba redno vzdrževanje prometnih površin, vključno s pripadajočimi zelenicami;
- razvoj javnega prometa in PTT prometa mora biti usklajen z razvojem in potrebami stanovanjskih območij, distribucijo delovnih mest in mestnega središča;
- znova je treba opredeliti režim dostave blaga ter to dostavo časovno regulirati in omejiti. Nadalje naj se določi dopustna nosilnost tovornjakov do 5 ton v središču mesta s tem, da se upoštevajo specifična gradbena in komunalna vozila.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Z ustanovitvijo samoupravnih stanovanjskih skupnosti se za naslednje leto obeta na področju stanovanjskega gospodarstva ugodnejša perspektiva.

Pospešeno stanovanjsko graditev pa bo možno doseči le z doslednim usmerjanjem družbenih namenskih sredstev, zlasti pa sredstev za družbeno pomoč, gradnjo stanovanj na prioritetnih stanovanjskih soseskah.

V letu 1975 se bodo morale občinske in mestne stanovanjske skupnosti zavzemati predvsem:

1. Za dograditev 3.500 stanovanj. Materialna in finančna osnova za dograditev takega števila stanovanj v Ljubljani je zagotovljena. To nalogo bo možno realizirati z gradnjo stanovanj na koncentriranih usmerjenih gradbiščih. Zato je treba predvsem dokončati že pričete stanovanjske objekte in dopolniti odlok o izboru prioritetnih zemljišč, tako da bo s koncentracijo mogoče doseči optimalne rezultate.
2. Stanovanjske skupnosti bodo skrbale za hitro in učinkovito porabo namenskih sredstev za stanovanjsko izgradnjo in s tem prispevale k hitrejši in cenejši stanovanjski graditvi.
3. Stanovanjske skupnosti bodo pri uveljavljanju družbene pomoči spoštovale enotne kriterije za vse občane Ljubljane.
4. Stanovanjske samoupravne skupnosti se bodo morale zavzeti, da bodo zazidalna območja, namenjena stanovanjski gradnji, hitreje komunalno in urbanistično urejena na osnovi usklajevanja razvojnih programov komunalnih podjetij in programov stanovanjske graditve.
5. Občine in stanovanjske skupnosti bodo operativno spremljale dinamiko stanovanjske graditve in sproti opozarjale družbeno politične skupnosti na probleme in naloge, ki se pojavljajo v stanovanjski graditvi.

Z uresničitvijo teh nalog bo Ljubljana v veliki meri prispevala k republiški akciji 26.000 stanovanj.

Da bo stanovanjska gradnja bolj učinkovita je nadalje potrebno:

- Stanovanjske skupnosti bodo v sodelovanju s strokovnimi službami mesta in občin pripravile predlog

časovne razporeditve stanovanjske graditve za zazidavo sosesk v srednjeročnem obdobju od leta 1976-1980.

- samoupravno organizirano stanovanjsko gospodarstvo se mora zavzeti, da bo v letu 1975 sklenjen družbeni dogovor o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi. Na osnovi strokovnih, tehnoloških, ekonomsko-financijskih in ostalih kazalcev bo potrebno zbrati elemente za izoblikovanje enotnega in družbeno verificiranega spremljanja cen v stanovanjskem gospodarstvu;
- stanovanjske skupnosti bodo pobudnik organiziranja posebnih enot stanovanjskih obrtniških storitev pri večjih gradbenih podjetjih. Vzodbujale bodo povezovanje teh delovnih enot med seboj, da se na ta način ublaži deficitarnost stavbnega obrtništva, ki je eden izmed glavnih vzrokov za dolge roke graditve stanovanj;
- stanovanjske skupnosti, krajevne skupnosti in družbeno politične organizacije naj poživijo delo zborov stanovalcev in hišnih svetov;
- stanovanjskim skupnostim je treba zagotoviti take stanarine, ki bodo krile stroške amortizacije in upravljanja ter investicijskega in tekočega vzdrževanja stanovanjskih hiš;
- temeljne organizacije združenega dela, ki zaposlujejo nove delavce, morajo preskrbeti za njih primerne stanovanjske prostore, ter zagotoviti ustrezni del sredstev za družbeni standard novo zaposlenih delavcev, kar bo pripomoglo k postopku o ukinitvi zasilnih stanovanj in barakarskih naselij. Povezati se morajo s pristojnimi urbanističnimi službami za čimhitrejšo pridobitev lokacij v te namene.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Na področju komunalnega gospodarstva se bodo z ustanovitvijo samoupravnih komunalnih interesnih skupnosti bistveno spremenili odnosi med nosilci in porabniki komunalnih storitev. Z neposrednim usklajevanjem medsebojnih interesov med nosilci in porabniki komunalnih storitev se bo krepilo enotnejše in bolj racionalno načrtovanje razvoja in združevanja dela ter sredstev na področju komunalnega gospodarstva.

Občine in mestna skupščina ter družbenopolitične organizacije se bodo zavzele, da bodo samoupravne komunalne interesne skupnosti organizirane že v prvem polletju 1975.

Komunalne delovne organizacije bodo pričele integracijske procese na področju gospodarjenja z zemljišči, nadaljevale in poglobljale pa integracijske procese delovnih organizacij individualne in kolektivne komunalne potrošnje. Ekonomsko in tehnološko pogojene integracije so porok, da bodo Komunalne delovne organizacije v letu 1975 realizirale za sprejete razvojne naloge in projekte za obdobje 1974-1975 in izdelale predloge novih razvojnih programov za obdobje 1976-1980, ki bodo usklajeni s pro-

grami stanovanjske in poslovne graditve ter z 10-letnim programom izgradnje cest.

Osnovne naloge v letu 1975 so:

1. Komunalna energetika Ljubljana bo začela z gradnjo II. faze izgradnje toplarne v Šiški, za kar je potrebno zagotoviti finančno pokritje. Prva etapa gradnje bo zagotovila večjo kapaciteto priključne moči za 50 Gcal.
2. Mestni vodovod bo z dokončanjem novih vodnjakov v Hrastju II. ter rekonstrukcijo črpališč v Klečah povečal zmogljivosti črpanja vode za 30 odstotkov. Nadalje mora izkoristiti vse tehnične in strokovne možnosti za zmanjšanje vodnih izgub za najmanj 2 odstotka v letu 1975.
3. Plinarna bo z izgradnjo rezervoarja povečala možnost skladiščenja dodatnih 2500 kubičnih metrov surovine ter s tem premostila težave pri dobavi osnovne surovine. Sofinancirala bo prvi del primarnega omrežja v dolžini 12.946 m za zemeljski plin.
4. Kanalizacija Ljubljana bo v letu 1975 pričela s I. fazo izgradnje čistilne naprave v Zalogu.
5. Komunalno podjetje Zale bo v letu 1975 pripravilo vse potrebno za izgradnjo krematorija v Ljubljani. Razen navedenih prioritetnih nalog se bodo komunalne delovne organizacije, skupaj z družbeno-političnimi skupnostmi, predvsem z bodočimi samoupravnimi komunalnimi interesnimi skupnostmi zavzemale za uresničitev naslednjih nalog:
 - s samoupravnim dogovorjenim združevanjem služb kot so razvojno programiranje, projektiranje, izdajanje soglasij, skupni inkasno, optimizacije kapacitet gradbene mehanizacije in voznega parka, združevanjem sredstev za razširjeno reprodukcijo ter v drugih dejavnostih, v katerih se odražajo skupni interesi, bo dosežena večja racionalizacija poslovanja in boljša organiziranost komunalnih delovnih organizacij;
 - pri izdelavi novih razvojnih programov je potrebno izpopolniti in prilagoditi novi vsebini komunalnega gospodarstva tudi sistem financiranja. Model financiranja mora zagotoviti komplementarno obravnavo komunalnih stanovanjskih in gospodarskih projektov. S tem mora biti dosežena boljša dinamika in racionalnost porabe razpoložljivih investicijskih sredstev. Z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem v okviru komunalnih in stanovanjskih interesnih skupnosti ter Ljubljansko banko bo potrebno zagotoviti realne vires za družbeno dogovorjene programske investicije posameznih zahtevnejših in večjih projektov, ki presegajo možnosti realizacije v okviru sredstev komunalnih delovnih organizacij;
 - prouči naj se možnost uveljavitve priključnega prispevka za kanalizacijo in vodovod ter možnost, da se kreditna sredstva, ki jih dajejo podjetja za urejanje zemljišč komunalnim organizacijam za izgradnjo

komunalnih naprav, ne vračajo;

- ob sprejetju novih programskih nalog bo potrebno posvetiti vso pozornost oblikovanju programskih cen komunalnih storitev;

- Viator — mestni potniški promet bo izboljšal kvaliteto uslug in se vključil v urejanje nalog s področja mestnega prometa, kot jih bodo nakazali sklepi in dokumenti sprejeti na podlagi študije o ureditvi mestnega prometa v Ljubljani;

- Komunalno podjetje Ljubljana bo skupno s kmetijskimi organizacijami izdelalo konkretno študijo o možnostih dolgoročnega odlaganja smeti in odpadkov na Ljubljanskem barju za namenom sanacije teh površin. V tej nalogi naj se prouče možnosti sortiranja odpadkov ter zbiranja surovin za industrijo;

- občinske in mestne urbanistične službe bodo poenostavile postopke za pridobitev lokacijskih, gradbenih in uporabnih dovoljenj z namenom, da upravni postopek ne bo zaviral terminskih planov izgradnje komunalnih in stanovanjskih objektov.

SKUPNA PORABA

Temeljna usmeritev pri oblikovanju vsebine dela in bodočih nalog na področju družbenih dejavnosti, je nadaljnja krepitev samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov pri uveljavljanju ustavnih pravic delavcev, da odločajo pri ustvarjanju, usmerjanju in delitvi dohodka znotraj svojih delovnih organizacij in v svobodni menjavi dela z drugimi delavci preko samoupravnih interesnih skupnosti.

Samoupravne skupnosti bodo pri planiranju svojega razvoja v letu 1975 upoštevale načela družbeno ekonomske politike, s katero je dogovorjeno, da skupna poraba narašča počasneje od rasti družbenega proizvoda. Uresničitev te naloge nalaga vsem področjem skupne porabe iskanje nadaljnjih oblik integracije, skrajno varčevanje, racionalizacijo poslovanja in zniževanje stroškov in vseh ravneh. Z realizacijo družbenega dogovora o kadrovski politiki pa je nujno izboljševati kadrovske strukture zaposlenih.

Posebna pozornost bo posvečena reševanju problemov družbenega standarda delavcev v družbenih službah.

Ustavno načelo solidarnosti in vzajemnosti bomo še vnaprej uveljavljali in izpopolnjevali na območju mesta med petimi občinami ter navzven med občinami v SR Sloveniji.

Za posamezna področja se zastavljajo naslednje pomembnejše naloge:

- na področju varstva vzgoje in izobraževanja nas iz samoprispevka pridobljena sredstva obvezujejo, da se z racionalnim trošenjem uresničijo zastavljeni program in s tem omogočimo vključitev čim večjega števila otrok v predšolsko varstvo in postopen prehod na celodnevni pouk v šolah.

Skupno z drugimi institucijami bodo morale izobraževalne skupnosti prilagajati izobraževalni sistem kadrovskim potrebam naše družbe. Stipendij-

ska politika bo morala ta prizadevanja podpirati. Nadaljevati in pospešiti moramo prizadevanja, da se nadaljnje šolanje omogoči vsej nadarjeni mladini ne glede na materialne možnosti staršev.

Izobraževalne skupnosti bodo v sodelovanju z ostalimi samoupravnimi skupnostmi izdelale konkretne programe izgradnje novih in razširitve obstoječih dijaških in študentskih domov.

- Prizadevanja na področju zdravstva bodo usmerjena v nadaljnje smotrne integracije in povezovanje osnovne, specialistične in hospitalne dejavnosti. Investicije v zdravstvo bodo namenjene predvsem za širjenje osnovnega zdravstvenega varstva in za dograditev in usposobitev Kliničnega centra.

- Kulturne dobrine so še premalo dostopne širokemu krogu delovnih ljudi, zlasti delavcev — neposrednim proizvajalcem, prebivalcem mestnih okolišev, mladini in delavcem iz drugih republik. Zato je prioriteta naloga kulture na podlagi kvalitativnih programov povečati število obiskovalcev, poslušalcev, gledalcev, bralcev, z eno besedo uporabnikov kulturnih dobrin. Poleg že ustaljenih oblik bodo kulturne institucije uvajale tudi nove sodobnejše oblike širjenja kulturnih dobrin.

Kulturne skupnosti bodo vzpodbujale tudi amaterske kulturne dejavnosti:

- Z novimi samoupravnimi oblikami na področju socialnega varstva bomo zagotavljali celovitejše reševanje perečih socialnih problemov.

- Prioritetna naloga razvoja telesne kulture v letu 1975 bo vključevala čim večje število občanov vseh starosti iz različnih sredin v redne oblike telesno-kulturnega udejstvovanja, od predšolske in šolske mladine, delovnih ljudi do starejših občanov. Telesnokulturna dejavnost se bo širila v šolah, delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih. Poseben poudarek bo dan tistim oblikam telesne kulture in rekreacije, ki so dostopne širokemu krogu občanov.

SPLOŠNA PORABA IN DRUGE NALOGE

Splošno porabo predstavljajo družbene potrebe, ki se financirajo iz proračunov.

Skupni dovoljeni global proračunske porabe občin v SR Sloveniji bo v letu 1975 za 25 odstotkov višji od dovoljene porabe v letu 1974. Po merilih posebnega družbenega dogovora, ki ga bodo sklenile slovenske občine, bo v okviru tega globala določena višina za posamezno občino, odnosno Ljubljano kot celoto.

Razpored proračunskih sredstev Ljubljane bo moral upoštevati:

- nadpovprečno aktivnost družbeno-političnih organizacij in društev,
- strokovnost in obseg dela državnih organov zaradi hitre rasti števila prebivalstva,
- zahtevnejšo kolektivno komunalno porabo zaradi gostote prebivalstva,

koncentracije združenega dela ter velikega notranjega in tranzitnega prometa.

Prioriteto pri razporejanju proračunskih sredstev imajo uporabniki po naslednjem vrstnem redu:

- dejavnost organov družbeno političnih skupnosti,
- dejavnost družbeno političnih organizacij in društev,
- dejavnost krajevnih skupnosti,
- komunalna dejavnost,
- socialno skrbstvo in zdravstveno varstvo za opravljanje tistih nalog, za katere bo morala občinska skupščina še nadalje zagotavljati sredstva iz proračuna,
- negospodarske investicije, pri čemer je prvenstveno treba zagotoviti sredstva za porabo že sprejetih obveznosti (anuitet) in za dokončanje začelih investicij,
- gospodarske investicije,
- intervencije v gospodarstvu.

Do prevzema financiranja socialnega varstva, komunalnih dejavnosti (kolektivna komunalna potrošnja in ceste) po novo ustanovljenih samoupravnih interesnih skupnostih bodo začasno prevzeli pokrivanje teh potreb proračuni občin in mesta.

Državni organi in strokovne institucije, ki se financirajo iz proračunov, bodo skrbeli, da svojo organizacijo in strokovno izpopolnjevanje usmerijo tako, da bodo lahko prevzeli čim več strokovnih, analitičnih in planskih opravil in pripravljali skupščini, izvršnemu svetu in drugim organom primerno in kvalitetno gradivo za razpravo in odločanje. V ta namen bodo dogradili sistem delitve osebnih dohodkov po delu, izboljševali delovne pogoje, nabavili sodobnejše delovne priprave in izboljšali organizacijo dela.

Za leto 1975 je predvideno financiranje naslednjih pomembnejših skupnih zadev in akcij:

1. Upravni in pravosodni organi si bodo prizadevali izboljšati in pospešiti storitve občanom. V ta namen se bodo tudi adaptirali prostori v Kresiji, ter financirala služba za avtomatsko obdelavo podatkov.
2. Za načrtovanje družbenoekonomskega razvoja mesta bo začel z delom novoustanovljeni Zavod za plan, statistiko in cene. Ta bo skupno z LUZ zagotavljal strokovno osnovo za dogovore o ekonomsko prostorskem in družbeno usklajenem razvoju mesta.
3. Za bodočo družbenoekonomsko usmeritev mesta, njegov nadaljnji razvoj in krepitev materialne osnove bo potrebno izdelati naslednje študije:
 - Dolgoročni razvoj Ljubljane (II. faza)
 - Srednjeročni razvoj Ljubljane,
 - Energetska bilanca Ljubljane,
 - Delitev družbenega proizvoda v Ljubljani,
 - Preskrba Ljubljane,
 - Integracijski procesi gospodarstva Ljubljane.
4. Dograjeno bo zimsko kopaljšče.
5. Pospešeno so se nadaljevale sanacije Ljubljanskega gradu.
6. Občine in mesto se bodo vključili v solidarnostno akcijo za dograditev

klimatskega zdravilišča za borce NOB v Mojstrani.

7. Financiral bomo še druge akcije, zlasti na področju kolektivne komunalne (vzdrževanje javne snage in zelenic, javne razsvetljave, semaforizacije, regulacije Malega grabna),
8. Razvoj gasilske brigade bo zagotovljen v okviru novoustanovljene požarne skupnosti. Do ustanovitve te skupnosti pa bo dejavnost gasilske brigade financirana iz proračuna.
9. Družbeno politične organizacije mesta in še posebej koordinacijski odbor občin Ljubljane in mesta si bodo prizadevali zbrati tudi v letu 1975 potrebna sredstva za Kozjansko v skladu z republiškim dogovorom.

LJUDSKA OBRAMBA

V skladu z zakonskimi in drugimi določili ter doseženo stopnjo obrambnih priprav je potrebno v prihodnje skrbeti za skladen razvoj vseh dejavnikov splošnega ljudskega odpora, zlasti pa je treba zagotoviti izvajanje naslednjih pomembnejših nalog:

1. Upoštevač bogate izkušnje iz NOB in v skladu s smernicami ter navodili predsedstva SFRJ za obrambo, je treba v procesu podružbljanja ljudske obrambe konkretnije opredeliti vlogo in naloge družbeno političnih organizacij, interesnih skupnosti, OZD, KS, upravnih organov

PREDLOG

Družbeni dogovor

o združevanju sredstev za financiranje programa izgradnje cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v obdobju 1974—1983

1. člen

Skupščina mesta Ljubljane je sporazumno z občinami v mestu Ljubljani sprejela odlok o programu izgradnje cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v desetletnem obdobju (Uradni list SR Slovenije, št. 26—713 z dne 12. 7. 1974) po katerem bodo v letih 1974—1983 zgrajene na območju mesta naslednje ceste in objekti: I. 1974—1979:

mestna obvozna cesta v odsekih Črnuče — Dolgi most; 1974—1975: Karlovski most, Drenikova cesta, Celovška cesta (1. etapa), Prešernova cesta;

II. 1976—1983:

mestna obvozna cesta v odseku Črnuče—Šmartinska cesta, Dolgi most—Dolenjska cesta, Celovška cesta (2. etapa), Tržaška cesta (7a, 7b), Celovška cesta (3. etapa), Jarška cesta, Linhartova cesta, Njogoševa cesta, Topniška cesta, Poljanska cesta, Litijska cesta, Dolenjska cesta, Zaloška cesta,

občin in mesta. Predvsem je potrebno prilagoditi oborožene enote ljubljanskim potrebam.

2. Zaradi enotnega in hitrejšega razvoja LO, ki se financira s sredstvi sklada za financiranje enot in služb LO je potrebno zagotoviti odgovornejši odnos delovnih in drugih organizacij do pogodbenih obveznosti.
3. Dosledno je treba izvajati odlok SM Ljubljane o izgradnji zaklonišč. Davčne uprave ljubljanskih občin pa morajo zagotoviti dosledno izvajanje določil odloka o zbiranju sredstev sklada za gradnjo zaklonišč.
4. Zagotoviti je treba obvezne blagovne rezerve na primernih krajih, pospeševati razvoj kmetijstva v odročnih področjih, preskrbeti rezerve repro materiala, goriva in zagotoviti ustrezne rezervne dele za kmetijsko mehanizacijo.
5. Krajevnim skupnostim je potrebno zagotoviti ustrežnejše pogoje za priprave na LO in načrtno usposabljanje prebivalstva za splošni ljudski odpor. Pri tem se morajo zlasti angažirati družbeno politične organizacije in občinske skupščine.
6. Organizacija civilne zaščite v Ljubljani se mora prilagoditi »doktrinarnim načelom CZ v SFRJ« in »navodilu za vodenje CZ SFRJ«. Zaradi tega je potrebno organizirati civilno zaščito v vseh TOZD, DO, stanovalskih hišah in blokih, krajevnih skupnostih, naseljih in vaseh.

Masarykova cesta, Vilharjeva cesta in Titova cesta.

2. člen

Programirane ceste in objekti I. faze iz 1. člena so glede časovnega zaporedja izvajanja nespremenljive.

Za izgradnjo cest in objektov II. faze 1. člena bo skupščina mesta v soglasju s skupščinami občin sprejela letne programe, upoštevač potrebe, dinamiko izgradnje in pogoje financiranja.

3. člen

Po finančnem programu za izgradnjo cestnega omrežja v Ljubljani in v skladu s citiranim odlokom iz 1. člena bodo sredstva za realizacijo programa zagotovljena z združevanjem sredstev na osnovi samoupravnega sporazuma organizacij združenega dela Ljubljane in dogovora, sprejetih med Republiško skupnostjo za ceste, občinski mesta Ljubljane in mestom Ljubljana.

4. člen

Podpisniki tega dogovora — občine Ljubljana—Center, Ljubljana—Bežigrad, Ljubljana—Moste—Polje, Ljubljana—Vič—Rudnik, Ljubljana—Šiška, se obvezujejo, da bodo prispevali za realizacijo programa izgradnje cestne-

ga omrežja Ljubljane naslednje vires sredstev:

1. Od prispevka za uporabo mestnega zemljišča bodo občine združevale 50 odstotkov teh sredstev;
2. Od pristojbin za registracijo motornih vozil in odstopljenega prispevka od prodaje bencina, ki pripada občinam, bodo občine združevale 50 odstotkov teh sredstev;

Poleg teh sredstev iz 1. in 2. točke lahko podpisniki tega dogovora združujejo tudi druge vires sredstev.

5. člen

Podpisniki tega družbenega dogovora se še posebej obvezujejo, da bodo tesno sodelovali pri realizaciji programa izgradnje cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v 10-letnem obdobju tako pri organizaciji in poteku izgradnje kot tudi pri pripravi in urejanju potrebnih zemljišč, premoženjsko-pravnih odnosov ter ostalih nalogah, da bi na ta način zagotovili čimracionalnejšo in smotrno izvedbo programa.

6. člen

Da bi zagotovili neposredno in skupno odločanje o vseh združenih sredstvih za uresničevanje programa izgradnje cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v 10-letnem obdobju se podpisniki tega družbenega dogovora obvezujejo, da bodo zbrana sredstva iz 4. člena tega družbenega dogovora združili v samoupravni interesni skupnosti za ceste Ljubljana.

Do ustanovitve samoupravne interesne skupnosti za ceste Ljubljana se sredstva zbirajo na posebnem računu pri Skupščini mesta Ljubljane in o njih uporabi odloča Izvršni svet, svet skupščine mesta Ljubljane s pristavkom, da lahko o tako zbranih sredstvih odloča le do 30. 6. 1975.

7. člen

Družbeni dogovor prične veljati z dnem podpisa, uporablja pa se od 1. 1. 1975 dalje do realizacije sprejetega programa.

V primeru morebitnih sporov med podpisniki dogovora bo spore reševala posebna arbitraža, v katero imenuje vsaka stranka, ki je v sporu, enako število članov. Stranke, ki so v sporu, imenujejo sporazumno predsednika arbitraži. V kolikor sporazum o imenovanju predsednika arbitraže ne bi bil dosežen, imenuje predsednika izvršilni organ samoupravne interesne skupnosti za ceste Ljubljana.

8. člen

Družbeni dogovor o združevanju sredstev za financiranje programa izgradnje cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v 10-letnem obdobju se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

PODPISNIKI:

Predsednik skupščine občine Ljubljana—Center
Predsednik skupščine občine Ljubljana—Bežigrad
Predsednik skupščine občine Ljubljana—Moste—Polje
Predsednik skupščine občine Ljubljana—Vič—Rudnik
Predsednik skupščine občine Ljubljana—Šiška
Predsednik skupščine mesta Ljubljana